

Diplomová práce zpracovává problematiku dětí ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí před zahájením školní docházky ze sociálně pedagogického hlediska. Popisuje vliv prostředí, ve kterém dítě žije, jeho rodinu, komunitu a životní podmínky ovlivňující jeho připravenost na vstup do základní školy. Charakter práce je teoreticko-výzkumný.

Teoretická část se zabývá pojmy socializace, rodina, sociokulturní znevýhodnění, Romové, školní připravenost a jejich vzájemným vztahem. Popisuje současné metody používané pro posouzení školní zralosti a připravenosti na zahájení povinné školní docházky dětí v ČR. Srovnává nejčastější institucionální formy přípravy na primární vzdělávání, tj. mateřské školy a přípravné třídy základní školy, které jsou zejména pro děti ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí určeny.

V praktické části využívá kvalitativních výzkumných metod a formou analýzy dokumentů, pozorování a rozhovorů získává informace pro zpracování 3 případových studií, ve kterých detailně charakterizuje rodinné prostředí a životní styl socio-kulturně znevýhodněných rodin. Zjišťuje tak míru zkušeností dětí s pojmy, situacemi a činnostmi, jejichž znalost je základním předpokladem pro úspěšné zvládnutí vstupu do primárního vzdělávání. Sleduje výsledky zápisu do základní školy, vývoj dětí během docházky do přípravné třídy a školní úspěšnost v průběhu první třídy ZŠ. Na základě zjištěných skutečností navrhuje dílčí opatření a hodnotí jejich dopad na rozvoj dítěte a jeho připravenost na zvládnutí učiva základní školy. V závěru výzkumu navrhuje možný systém vzájemně propojených opatření vedoucích ke zvýšení připravenosti dětí na vstup do základní školy a následně lepší školní úspěšnosti.